

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/29/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217215323
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4217215323.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. V. W., nar. XX. XX. XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: N. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom G., I. XXXX/XX a N. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., Z. u. X/A, XXXX, O., o návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 7. februára 2018 č. k. 9P/135/2017-200 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 09. 10. 2013 č. k. 9P/108/2012-327 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/59/2013-462 zo dňa 20. 03. 2014 v časti o výživnom na maloletú tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú Z. V. W., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 50 eur na sumu 90 eur mesačne, počnúc od 01. 08. 2017 s tým, že výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Zaostalé výživné za obdobie od 01. 08. 2017 do 31. 01. 2018 v sume 240 eur otcovi uložil zaplatiť v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným počnúc od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku až do vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením či i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia a návrh matky vo zvyšku zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že naposledy o výživnom pre maloletú bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 9P/108/2012-327 zo dňa 09. 10. 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/59/2013-462 zo dňa 20. 03. 2014, ktorými bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a bola určená vyživovacia povinnosť otca vo výške 50 eur mesačne, počnúc od 01. 11. 2011. V čase poslednej úpravy výživného bola matka nezamestnaná, poberala podporu v nezamestnanosti, následne sa zamestnala u spol. L. D. a mala príjem 260,33 eura a od marca 2013 bola opätovne nezamestnaná s tým, že bola evidovaná na úrade práce, bez nároku na sociálne dávky. Mala príjem z prekladateľskej činnosti do 100 eur mesačne a začala pracovať na dohodu o vykonaní práce u spol. B. spol. s r.o. D. R. s príjmom 90 eur mesačne. Otec maloletej bol dlhodobo dobrovoľne nezamestnaný, prácu si nehľadal, nakoľko podľa vlastného udania opatroval svojho otca, avšak o opatrovateľský príspevok nežiadal. Obaja rodičia boli bez ďalšej vyživovacej povinnosti. Dieťa v tom čase malo 4 roky, navštevovalo materskú škôlku. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že od poslednej úpravy výživného uplynulo 7 rokov a pomery na strane rodičov, ako aj maloletej sa zmenili. Maloletá má v súčasnosti 9 rokov, medzičasom nastúpila do základnej školy a je žiačkou 3. ročníka.

Náklady na výživu maloletej sa jednoznačne zvýšili a to jednak na ošatenie, obuv, hygienické potreby, pričom poplatky, ktoré matka musí zaplatiť mesačne sú za obedy 22 eur, družinu 10 eur, výtvarný krúžok 15 eur. Zvýšené výdavky sú z dôvodu nástupu na povinnú školskú dochádzku a to každoročne pri nástupe do ďalšieho ročníka, okrem iného najmä na učebnice cudzieho jazyka cca 30 eur. Matka ďalej poukazovala aj na zvýšené výdavky spojené so záujmom maloletej o recitovanie a matematické súťaže, na ktoré ju matka vozí prevažne motorovým vozidlom, s čím má výdavky na pohonné hmoty 40 eur ročne a na ošatenie na vystúpeniach 30 eur ročne. Matka dobrovoľne platí poistné pre dcéru 28,89 eura v Metlife Amslico a sporí jej v Prvej stavebnej sporiteľni 30 eur mesačne, ktoré dve sumy však nezahrnul do nevyhnutných výdavkov matky. Zistil, že matka s maloletou žijú spolu s jej rodičmi v ich 3 izbovom byte, za čo matka prispieva rodičom 100 eur na bývanie a 100 eur na stravu, čo zdokladovala aj prehlásením rodičov. Matka má ďalej výdavky na lieky v prípade ochorenia maloletej 15 eur až 20 eur. Na strane matky konštatoval, že nevlastní nehnuteľnosť, má jedno motorové vozidlo O., rok výroby 2010. Od roku 2016 je zamestnaná u S. point s.r.o. G. s čistým príjmom 437,11 eura a poberá rodinné prídavky 23,52 eura a výživné zo strany otca. Na strane otca konštatoval, že od poslednej úpravy výživného oficiálne nebol nikde zamestnaný a vyjadril sa, že o toto nemá ani záujem, nakoľko pracuje vo svojom obore ako automechanik, pričom opravuje autá vo dvore pred svojim domom, takto zarobí cca 100 000 HUF mesačne, čo je približne 330 eur. Okrem tohto iný príjem nemá. Uviedol, že zvýšené výživné platí preto nechce, lebo si to nemôže dovoliť, pretože s matkou maloletej má množstvo sporov a za 7 rokov minul na súdne výdavky 800 000 HUF, na poštovnom minul 121 000 HUF a má výdavky na pohonné hmoty, keď cestuje na súd do Komárna. Advokátovi zaplatil cca 1 600 eur. Žije sám v prenajatom byte od svojho priateľa za 20 000 HUF, čo však nezdokladoval. Nad rámec bežného výživného matke inak neprispieva. Veci, ktoré maloletej kupuje si ponecháva u seba. Má výdavky na cestovné, keď chodí pre dcéru, pričom na pohonné hmoty minie za jeden víkend cca 15 000 HUF. Zakúpil si ročnú diaľničnú známku za 42 000 HUF. Nehnuteľnosť ani motorové vozidlo nevlastní. Jazdí autom svojej matky. Na základe takto zisteného skutkového stavu mal za preukázané, že odôvodnené výdavky na strane maloletej sa za posledných 7 rokov zvýšili, preto návrh matky súd považoval čiastočne za dôvodný a zvýšil výživovaciu povinnosť otca na 90 eur mesačne. Bol toho názoru, že otec bez ohrozenia vlastnej výživy je schopný prispievať na výživu maloletej touto sumou i s prihliadnutím na tú okolnosť, že celé roky je dobrovoľne nezamestnaný, príjem, ktorý súdu priznal je len informatívny. Súd predpokladá, že jeho príjmy sú vyššie, pokiaľ je schopný také sumy, aké uviedol, vynaložiť na súdne spory a súdne konania, cestovné a podobne. Otec maloletej je zdravý. Má ukončené vzdelanie v odbore automechanik, preto pokiaľ by mal záujem, mal by možnosť sa zamestnať i s vyšším príjmom než aký súdu vykázal. Sumu 90 eur mesačne považoval za postačujúcu na pokrytie odôvodnených výdavkov maloletej, pričom zohľadnil aj skutočnosť, že otec má výdavky na cestovné, pokiaľ cestuje pre dieťa, aby sa s ním mohol pravidelne stretávať. Vyživovaciu povinnosť zvýšil od 01. 08. 2017 ako matka žiadala, nakoľko už v tom čase sa zmenili pomery na strane maloletej. Návrh matky vo zvyšku (žiadala 150 eur mesačne) ako nedôvodný zamietol, nakoľko výživné v sume 90 eur na 9 ročné dieťa zo strany otca považoval za postačujúce pri zohľadnení jeho príjmov aj výdavkov. Zároveň rozhodol aj o zaostalom výživnom za obdobie od 01. 08. 2017 do 31. 01. 2018 v sume 240 eur mesačne za 5 mesiacov /90 - 50 = 40 eur/, ktorú sumu umožnil zaplatiť otcovi v mesačných splátkach po 20 eur pod stratou výhody splátok s prihliadnutím na tú skutočnosť, že otec má zvýšené výdavky na cestovanie z Budapešti do Komárna a späť, keď chodí pre dieťa motorovým vozidlom. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP).

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním otec. Matkou predložené výdavky na maloletú považoval za napadnuteľné. Čestné vyhlásenie rodičov matky o príspevkoch matky na bývanie a stravu označil za nedatované a neurčité. Matka platí náklady na bývanie a stravu rodičom spolu 200 eur za seba a za maloletú, teda za maloletú hradí 100 eur mesačne. Spochybnil aj matkou udávané platby za výtvarný krúžok, ktoré boli za školský rok 2016/2017 a za školský rok 2017/2018 nepredložila žiadne doklady o platbách. Navyše matka uviedla, že platí za výtvarný krúžok 15 eur mesačne, pričom zdokladovala platby v sume spolu 56 eur mesačne. Na mylné považoval i výdavky na lieky pre maloletú, keď matka tvrdila, že maloletá býva chorá zriedkavo. Za oprávnenú čiastku výživného považoval sumu 70,55 eura vychádzajúc z toho, že matka požadovala zvýšiť výživné zo strany otca na sumu 150 eur, teda suma mesačnej starostlivosti o maloletú by mala byť zo strany oboch rodičov v sume 300 eur. Od tejto sumy 300 eur odpočítal 100 eur na stravu a bývanie matky, sumu 30 eur na stavebné sporenie a sumu 28,89 eura na poistenie. Teda sumu výdavkov na maloletú vyčíslil v sume 141,11 eura, pričom otec by mal platiť polovicu tejto sumy, teda 70,55 eura.

4. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka písomným podaním, v ktorom uviedla, že náklady na maloletú sa zvýšili od jej nástupu do prvého ročníka základnej školy. Uviedla, že bola nezamestnaná, pretože spoločnosť, kde pracovala, zanikla a prihlásila sa na ÚPSVaR, pričom otec je dobrovoľne nezamestnaný a vykonáva prácu nelegálne. Poukázala na konflikty medzi rodičmi. Napadnutý rozsudok považovala za správny.

5. K odvolaniu otca sa vyjadril aj kolízny opatrovník, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v plnom rozsahu potvrdil.

6. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec, ktorý uviedol, že matka nezdokladovala, že maloletá navštevuje výtvarný krúžok a školský klub, pričom maloletá sa vyjadrila, že do školského klubu a na výtvarný krúžok už nechodí. Súd prvej inštancie preto nesprávne prihladol na matkou zdokladované výdavky z roku 2016. Opätovne namietal výdavky matky vyčíslené na stravu a bývanie, na ktorú sumu súd prvej inštancie nesprávne prihladol. Uviedol, že zotrváva na texte svojho odvolania.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65 - § 67 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok - ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. V zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 387 ods. 2 CSP zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie sa nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 220 CSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

11. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku - zák. č. 161/2015 Z. z. účinnom od 01. 07. 2015 (ďalej len CMP).

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Predmetom konania je návrh matky, na zvýšenie výživného na maloletú Z. V. zo sumy 50 eur na sumu 150 eur od 01. 08. 2017. Svoj návrh zdôvodnila zmenou pomerov od poslednej úpravy výživného, ktorá bola vykonaná v roku 2014 v konaní pred Okresným súdom Komárno č. k. 9P/108/2012-327 zo dňa 09. 10. 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/59/2013-462 zo dňa 20. 03. 2014, ktorými bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a určená vyživovacia povinnosť otca vo výške 50 eur mesačne, počnúc od 01. 11. 2011. Maloletá má už 9 rokov, pričom medzičasom nastúpila povinnú školskú dochádzku a v súčasnosti je žiačkou 3. ročníka ZŠ a v súvislosti s tým sa zvýšili náklady na jej výživu, ošatenie, úhradu školských, mimoškolských aktivít, či hygienických potrieb. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zvýšil výživné na maloletú otcovi zo sumy 50 eur mesačne na sumu 90 eur mesačne od 01. 08. 2017 a vo zvyšku návrh matky zamietol, rozhodol i o zročnom výživnom a o trovách konania.

14. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

15. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Z povahy výživného vyplýva, že právo na výživné je osobným právom dieťaťa a vzniká jeho narodením (§ 7 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Naproti tomu stojí vyživovacia povinnosť obidvoch rodičov k deťom, ktorá im vyplýva priamo zo zákona. Ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine zabezpečuje deťom výživné od ich rodičov do toho času, pokiaľ nie sú schopné samy sa živiť; nerozoznáva pritom deti maloleté, plnoleté a z hľadiska veku tieto nároky nediferencuje. Podmienky nároku maloletých aj plnoletých detí na výživné sú teda rovnaké; vyživovacia povinnosť rodičov k nim preto končí v prípade, že preukázali schopnosť samy sa živiť, resp., s ohľadom na konkrétne okolnosti majú takúto možnosť. Kedy nastane takýto faktický stav, závisí od okolností daného prípadu, pričom medzi rozhodujúce kritériá na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, vykonávať prácu a pod. Súhrnne tak možno konštatovať, že dieťa je schopné samé sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. V zásade túto schopnosť nadobúda každé dieťa ukončením prípravy na budúce povolanie, či už vo forme stredoškolského alebo vysokoškolského štúdia, pokiaľ tomu nebránia významné okolnosti na strane dieťaťa, ako napr. zdravotný stav.

20. Pri rozhodovaní o určení vyživovacej povinnosti súd musí vychádzať zo všeobecného ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami, ako aj majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Navyiac súd prihliada i na to,

ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

21. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia len zvyrazňuje, že správne a dostatočne boli zistené pomery na strane otca, matky, ako aj maloletej. V tomto smere je nutné skonštatovať správne zistené závery súdu prvej inštancie. Vyživovacia povinnosť otca k maloletej bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 9P/108/2012-327 zo dňa 09. 10. 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/59/2013-462 zo dňa 20. 03. 2014, ktorými bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a bola určená vyživovacia povinnosť otca vo výške 50 eur mesačne od 01. 11. 2011. V uvedenom období matka bola nezamestnaná, poberala podporu v nezamestnanosti, neskôr sa zamestnala u spol. Index D. a mala príjem 260,33 eura a následne od marca 2013 bola opätovne nezamestnaná s tým, že bola evidovaná na úrade práce, bez nároku na sociálne dávky. Mala príjem z prekladateľskej činnosti do 100 eur mesačne a začala pracovať na dohodu o vykonaní práce u spol. B. spol. s r.o. D. R. s príjmom 90 eur mesačne. Otec maloletej bol v uvedenom období dlhodobo dobrovoľne nezamestnaný, prácu si nehľadal, nakoľko podľa vlastného udania opatroval svojho otca, avšak o opatrovateľský príspevok nežiadal. Obaja rodičia boli bez ďalšej vyživovacej povinnosti. Maloletá v uvedenom období mala 4 roky, navštevovala materskú škôlku. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie matka s maloletou žijú spolu s jej rodičmi v ich 3 izbovom byte, za čo matka prispieva rodičom 100 eur na bývanie a 100 eur na stravu, čo zdokladovala aj prehlásením rodičov. Matka je od roku 2016 je zamestnaná u S. point s.r.o. G. s čistým príjmom 437,11 eura, poberá aj rodinné prídavky 23,52 eura a výživné zo strany otca. Matka nevlastní žiaden nehnuteľný majetok, je vlastníčkou motorového vozidla O., rok výroby 2010. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie otec je naďalej dobrovoľne nezamestnaný, pričom ani nemá záujem sa zamestnať. Zarába vo svojom obore ako automechanik, pričom opravuje autá vo dvore pred svojim domom, takto zarobí približne 330 eur mesačne, iný príjem nemá. V konaní uviedol, že zvýšené výživné platiť preto nechce, lebo si to nemôže dovoliť, pretože s matkou maloletej má množstvo sporov a za 7 rokov minul na súdne výdavky 800 000 HUF, na poštovnom minul 121 000 HUF a má výdavky na pohonné hmoty, keď cestuje na súd do Komárna. Advokátovi zaplatil cca 1 600 eur. Nehnuteľnosť nevlastní. Tvrdil, že žije sám v prenajatom byte od svojho priateľa za 20 000 HUF, čo však nezdokladoval. Nad rámec bežného výživného matke inak neprispieva. Veci, ktoré maloletej kupuje si ponecháva u seba. Má výdavky na cestovné, keď chodí pre dcéru, pričom na pohonné hmoty minie za jeden víkend cca 15 000 HUF. Zakúpil si ročnú diaľničnú známku za 42 000 HUF, motorové vozidlo nevlastní, ale jazdí autom svojej matky. Maloletá má v súčasnosti 9 rokov, v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bola žiačkou 3. ročníka základnej školy. Matka tvrdila zvýšené výdavky na maloletú, konkrétne na ošatenie, obuv, hygienické potreby. Matka deklarovala, že mesačne maloletej uhrádza obedy 22 eur, družinu 10 eur, výtvarný krúžok 15 eur. Zvýšené výdavky tvrdila i z dôvodu nástupu na povinnú školskú dochádzku a to každoročne pri nástupe do ďalšieho ročníka, okrem iného najmä na učebnice cudzieho jazyka cca 30 eur. Matka má ďalej zvýšené výdavky spojené so záujmom maloletej o recitovanie a matematické súťaže, na ktoré ju matka vozí prevažne motorovým vozidlom, s čím má výdavky na pohonné hmoty 40 eur ročne a na ošatenie na vystúpeniach 30 eur ročne. Matka deklarovala, že dobrovoľne platí poisťné pre dcéru 28,89 eur v Metlife Amslico a sporí jej v Prvej stavebnej sporiteľni 30 eur mesačne. Matka má ďalej výdavky na lieky v prípade ochorenia maloletej 15 až 20 eur.

22. S ohľadom na takto zistený skutkový stav a na oprávnené potreby mal. dieťaťa, ako i s ohľadom na možnosti, schopnosti a majetkové pomery matky i otca je nutné konštatovať, že súd prvej inštancie správne výživné zvýšil a správne stanovil i výšku zročného výživného za danú dobu tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozsudku. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie posúdil komplexne pomery účastníkov ich výsluchmi, zabezpečením listinných dôkazov a z takto vykonaného dokazovania konštatoval správne skutkové závery. Otcom namietané súdom prvej inštancie nesprávne zhodnotenie výdavkov matky na maloletú, odvolací súd posúdil a zistil, že námietky otca sú nedôvodné. K pomerom na strane maloletej odvolací súd konštatuje, že jej potreby od posledného rozhodnutia o výživnom podstatne vzrástli, je žiačkou základnej školy, teda má podstatne zvýšené náklady na štúdium aj v súvislosti s potrebou zabezpečovania školských potrieb a jej rozvoja na školských, mimoškolských a záujmových aktivitách. Pokiaľ ide o celkové životné náklady, uplynula doba vyše 7 rokov od poslednej úpravy výživného, teda bezpochyby vzrástli náklady v súvislosti s jej fyzickým vyspievaním, ktoré skutočnosťou ako všeobecne platné nie je potrebné ani bližšie dokazovať. Na strane matky je možné konštatovať zlepšenie pomerov, pretože je zamestnaná a dosahuje príjem 437,11 eura. Súd prvej

inštancie správne skonštatoval na strane otca, že pokiaľ je otec roky dobrovoľne nezamestnaný a privyrába si vo svojom obore ako automechanik, ním deklarovaný príjem je nutné brať ako informatívny. Otec bez ohrozenia vlastnej výživy je schopný prispievať na výživu maloletej touto sumou, je schopný vynakladať sumy, aké uviedol, na súdne spory a súdne konania, cestovné a podobne. Otec maloletej je zdravý, mladý človek v produktívnom veku, preto má možnosť preukázať záujem sa zamestnať i s vyšším príjmom, než aký súdu vykázal. Z uvedených dôvodov odvolací súd odvolaniu otca nemohol vyhovieť. Suma mesačne určeného výživného zo strany jedného povinného rodiča je zodpovedajúca jeho súčasným príjmovým, majetkovým a osobným pomerom na jednej strane a zvýšeným odôvodneným potrebám maloletej na strane druhej. V prípade, že sa v budúcnosti zmenia pomery na strane účastníkov, najmä pokiaľ ide o príjmy rodičov, či odôvodnené potreby dieťaťa alebo zúženie či rozšírenie okruhu vyživovacích povinností, môže dôjsť na návrh alebo aj bez návrhu k zmene výživného pre mal. dieťa.

23. Taktiež určenie počiatku zvýšenia vyživovacej povinnosti otca je plne súladné s ust. § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine, keď k uvedenému dňu bola preukázaná podstatná zmena pomerov odôvodňujúca zmenu súdneho rozhodnutia o výživnom. Rovnako tak správne súd prvého stupňa stanovil i výšku zročného výživného a podmienky jeho zročnosti postupujúc plne v intenciách § 232 CSP.

24. Odvolací súd považuje za správne napadnuté rozhodnutie aj v časti, v ktorej rozhodol o trovách prvoinštančného konania, ktoré rozhodnutie bolo správne odôvodnené s poukazom na ust. § 52 CMP.

25. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

26. V súvislosti so zrejmyimi konfliktami medzi rodičmi odvolaciemu súdu nedá neapelovať na oboch rodičov maloletej, aby uprednostnili ozajstný záujem dieťaťa nad vlastnými záujmami a vzájomnou averziou a pokúsili sa v otázkach súvisiacich s výchovou maloletého dospieť k modelu, v ktorom bude prvoradý záujem maloletého a zároveň ktorý bude rešpektovať i práva oboch rodičov, ktorí sú si vo výkone rodičovských práv a povinnosti rovnocenní. Obom rodičom totiž musí byť zřejmé, že maloletý potrebuje pre svoj ďalší zdravý vývin predovšetkým kooperatívny vzťah medzi svojimi rodičmi na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok, a že pri vzájomnej nespolupráci a neschopnosti komunikovať a tolerovať sa, idú v konečnom dôsledku len proti záujmom svojho dieťaťa, ktorému tým odopierajú právo na pokojné, vzájomnými konfliktami rodičov nezaťažené detstvo a dospievanie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).

Exekúciu možno vykonať len podľa zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na vykonanie exekúcie je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

a/ zrážkami zo mzdy a z iných príjmov

b/ prikázaním pohľadávky

c/ predajom hnutelných vecí

d/ predajom cenných papierov

e/ predajom nehnuteľnosti

f/ predajom podniku

g/ príkazom na zdržanie vodičského preukazu